

ISSN 2222-8624

НАУКОВИЙ ВІСНИК

НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ

208

Частина перша

Серія «Педагогіка. Психологія. Філософія»

Київ – 2015

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ САМОЕФЕКТИВНОСТІ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ <i>О. Р. Луців</i>	122
РОЗВИТОК ГОТОВНОСТІ ОСОБИСТОСТІ ДО САМООСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У КОНТЕКСТІ ЗАВДАНЬ СУЧАСНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ <i>І. А. Мартинюк</i>	127
СУТНІСТЬ ТА СТРУКТУРА ГОСПОДАРСЬКОЇ ДБАЙЛИВОСТІ ОСОБИСТОСТІ <i>К. І. Мешко</i>	135
ОБҐРУНТУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ПРОФЕСІЙНО- МОВЛЕННЕВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ ДО ВИКОРИСТАННЯ МЕДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ <i>Я. М. Нахасеа</i>	143
ПОКАЗНИКИ ТА РІВНІ СФОРМОВАНОСТІ ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ БАКАЛАВРІВ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ З ВИКОРИСТАННЯМ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ <i>Ю. А. Олефір, І. М. Романюк</i>	150
ПРОБЛЕМА САМОТНОСТІ У ПОЕЗІЇ Т. Г. ШЕВЧЕНКА «ДУМИ МОЇ, ДУМИ МОЇ»: ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ <i>Л. М. Омельченко</i>	156
ФАКТОРИ, ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ В УМОВАХ ВИЖИВАННЯ <i>О. В. Петрачков</i>	163
ТЕХНОЛОГІЯ WEB-QUEST У ФОРМУВАННІ КРЕАТИВНОСТІ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ: МЕТОДИЧНИЙ АСПЕКТ <i>Л. Й. Петришин</i>	169
«ПРИНЦИП ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ» Г. ЙОНАСА: МЕТОДОЛОГІЧНА ОСНОВА ВИХОВАННЯ МОРАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОЇ МОЛОДІ <i>І. В. Сопівник</i>	177
ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ТЕХНІКІВ-МЕХАНІКІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ В АГРОТЕХНІЧНОМУ КОЛЕДЖІ <i>І. П. Стаднійчук</i>	183
ЗАСТОСУВАННЯ ЗАСОБІВ НАОЧНОСТІ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «ТВАРИННИЦТВО» <i>В. М. Теслюк, І. І. Кравченко</i>	191
ДІЯЛЬНІСТЬ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА ДОШКІЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ ЩОДО ПОДОЛАННЯ ДИТЯЧИХ СТРАХІВ <i>О. П. Ткаченко, С. О. Кубицький</i>	196
ОСНОВНІ НАПРЯМИ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ОРГАНІВ ВНУТРІШНІХ СПРАВ НА ПЕРШОМУ (ПОЧАТКОВОМУ) ЕТАПІ ФОРМУВАЛЬНОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ <i>О. М. Тогочинський</i>	204
ВИХОВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ КОНФЛІКТУ (ДО ПИТАННЯ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ПОЛІТОЛОГІЇ) <i>О. М. Христенко</i>	213
ДУХОВНІСТЬ ТА МОРАЛЬНІСТЬ В КОНТЕКСТІ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОГО ПІДХОДУ <i>О. П. Чворсюк</i>	222

МАГІСТРАЛЬНІ ШЛЯХИ УПРАВЛІННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ <i>Н. Г. Шарата</i>	230
ОРГАНІЗАЦІЇ МЕНТАЛЬНОГО ДОСВІДУ ТА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ОСОБИСТОСТІ <i>В. М. Шмаргун, А. І. Гапонько</i>	241
ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ІННОВАЦІЙНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ГУМАНІТАРНОЇ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ <i>О. В. Яцишина</i>	246
АНАЛІЗ ВИДІВ УПРАВЛІНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ В КОНТЕКСТІ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА <i>С. В. Яшник</i>	253
РЕФОРМАТОРСЬКІ ТЕЧІЇ СОЦІАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ ХІХ–ХХ СТ. <i>Р. В. Сопівник</i>	265
SOME LORENZ THEORIES OF INTERGENERATION TRANSMISSION IN SOCIAL PEDAGOGY <i>Branislav Mrva</i>	274
СУТНІСТЬ І СТРУКТУРА ПОНЯТТЯ «ЕСТЕТИКА ВЧИНКУ» У КОНТЕКСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ АГРОПРОМИСЛОВОЇ ГАЛУЗІ <i>А. О. Кушнір</i>	280

CONTENTS

INVESTIGATION OF THE EXISTENCE OF NEEDS FOR USING E-LEARNING TOOLS FOR LATIN LANGUAGE STUDY BY STUDENTS- VETERINARIANS <i>Balalajeva O.</i>	8
CRITERIA AND INDICATORS OF READINESS OF THE FUTURE SOCIAL TEACHERS FOR GENDER SOCIALIZATION PUPILS RESIDENTIAL CARE <i>Bilyk R.</i>	14
SCIENTIFIC APPROACHES TO PROFESSIONAL EDUCATION OF NURSES <i>Borysyuk L.</i>	23
PROSPECTS FOR THE USE OF COMPUTER-TRAINING PROGRAMS IN THE EDUCATIONAL PROCESS <i>Borysyuk O.</i>	30
ENVIRONMENTAL RESPONSIBILITY PROFESSIONALS APC AS THE BASIS OF HIS PROFESSIONAL COMPETENCE <i>Vaculevych O.</i>	39
SPECIFICS OF PERSONALITY SELF-ACTUALIZATION OF MODERN YOUTH <i>Vus V.</i>	44
ECOLOGICAL AND PRACTICAL TRAINING SPECIALISTS OF AGRICULTURAL SECTOR <i>Demeshkant N.</i>	50
SOCIO-CULTURAL CONTENT OF THE AGRICULTURAL ENTREPRENEURSHIP IN MODERN SCIENTIFIC RESEARCH <i>Denysluk L.</i>	56
A VALUE OF PROFESSIONAL COMMONUNICATION IS IN PREPARATION OF SPECIALISTS <i>Zhukovska L., Zhukovskyi M.</i>	61

SHMARHUN V., Dr. of Science (Psychology), Professor, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, city Kyiv
НАПОН'КО А., Honoured Teacher of Ukraine, Senior Lecturer of the Department of recovery and rehabilitation at the Chernihiv National University of Technology, city Chernihiv

The ratio of cognitive abilities (of Veksler scale) and cognitive styles (metacognitive features of activity), neurodynamic, neuropsychological, sensorio-perceptive qualities of schoolchildren's mental development is being investigated.

The expediency of composite studying children's mental abilities on the base of module diagnosis has been shown according to the results longitudo and of empiric investigation. Some perspective lines in the field of psychology of abilities are considered. The perspectives of ontological theory of intelligence with reference to the studying of mental experience and intellectual competence of a person are discussed. The necessity of complex diagnostic of intellectual abilities as basics of mental development is analyzed. The development of intellectual abilities and talents in educational systems appears as a strategic resource of Ukrainian society. That is why there is an urgent need to move from describing the nature of intelligence theories to practical design content of school and university education. Thus, at present the main lines of research skills should be focused on the study of general cognitive ability (intelligence, intellectual competence, creativity, navchalnosti) and their expressions in terms of educational, professional activity, interpersonal interaction.

Intellect IQ, cognitive styles, neurodynamic, neuropsychological, sensorio-perceptive qualities, junior children and adolescent school ages, mental development.

УДК 378+376.7+372.893

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ІННОВАЦІЙНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ГУМАНІТАРНОЇ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ

ЯЦИШИНА О. В., аспірантка кафедри педагогіки і методики початкової освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, м. Тернопіль

У статті розглянуто погляди вчених на терміни «технологія» та «педагогічна технологія». Проаналізовано позитивні та негативні сторони використання у навчальному процесі ВНЗ традиційних та

© О. В. Яцишина, 2015

інноваційних педагогічних технологій. Обґрунтовано доцільність активного впровадження інноваційних педагогічних технологій у процес гуманітарної підготовки іноземних студентів – майбутніх лікарів.

Педагогічні технології, інноваційні педагогічні технології, медичний університет, гуманітарна підготовка, іноземні студенти-медики.

В статье рассмотрены взгляды ученых на термины «технология» и «педагогическая технология». Проанализированы положительные и отрицательные стороны использования в учебном процессе ВУЗа традиционных и инновационных педагогических технологий. Обоснована целесообразность активного внедрения инновационных педагогических технологий в процесс гуманитарной подготовки иностранных студентов – будущих врачей.

Педагогические технологии, инновационные педагогические технологии, медицинский университет, гуманитарная подготовка, иностранные студенты-медики.

Постановка проблеми у загальному викладі. У сучасному освітньому процесі, коли студент все за менший проміжок часу повинен засвоїти все більший обсяг навчального матеріалу, традиційні педагогічні технології не завжди здатні забезпечити оптимальні умови навчання. Тому нині рівень вищої освіти загалом та якість знань студентів зокрема напряму залежать від впровадження у навчальний процес інноваційних педагогічних технологій. Окрім того, у вищих медичних навчальних закладах дисциплінам гуманітарного циклу, зокрема, суспільним дисциплінам, приділяється набагато менше уваги, ніж профільним навчальним предметам. Тим не менш, вони не є менш важливими у формуванні цілісної особистості фахівця, який, окрім професійних навичок та умінь, повинен мати високий рівень загальної освіти, бути ерудованим та компетентним у загальнонаукових питаннях. Саме такий фахівець є конкурентоспроможним на сучасному світовому ринку праці. Особливої актуальності вивчення суспільних дисциплін, таких як «Історія України», «Історія української культури» набуває для іноземних студентів. Ці дисципліни не лише сприяють формуванню їхньої особистості, але й допомагають інтегруватися у нове суспільство, отримуючи комплекс країно- та культурозначих відомостей про Україну.

Аналіз останніх досліджень і публікацій в яких започатковано вирішення даної проблеми та на які опирається автор. Незважаючи на те, що проблема інновацій у вищій школі є порівняно новою, дослідники неодноразово звертали на неї увагу. Так, зокрема праці Г. Селевка [8] присвячені аналізу традиційних та інноваційних педагогічних технологій. С. Миронога [6] аналізує проблему поєднання традиційних та інноваційних педагогічних технологій у професійній підготовці фахівців. Н. Бондарчук та О. Булейко [1] обґрунтовують доцільність і необхідність активного використання інноваційних педагогічних технологій у сучасному

освітньому процесі. Дослідження В. Дрозденко [3] стосуються аналізу інноваційних технологій, що використовуються у вищій школі. І. Яцик [10] розглядає особливості використання інтерактивних технологій та методів при викладанні гуманітарних дисциплін. Водночас, маловивченим залишається проблема застосування інноваційних педагогічних технологій при викладанні суспільних дисциплін в контексті гуманітарної підготовки іноземних студентів-медиків.

Таким чином, **мета статті** – охарактеризувати особливості впровадження інноваційних педагогічних технологій у процес гуманітарної підготовки іноземних студентів – майбутніх лікарів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Перш, ніж перейти до аналізу інноваційних технологій, визначимо основні поняття, якими послуговуватимемося.

Поняття «технологія» у світовій педагогіці виникло, перш за все, як протиставлення існуючому поняттю «метод». Недолік методу полягає в його негнучкості та статичності. Термін технологія (технологія в освіті) набув поширення у 40-х рр. ХХ століття і, як зазначають автори навчального посібника «Педагогічні технології» [7] був пов'язаний із застосуванням нових аудіовізуальних засобів навчання [7, с. 15]. У 60-х рр. термін технологія освіти розглядався як програмне навчання і використання обчислювальної техніки у навчанні [7, с. 15].

Як зазначає Г. Селевко, найбільш загальним, міжпредметним трактуванням цього поняття є таке, що розглядає технологію як науково та практично обґрунтовану систему діяльності, що її людина застосовує з метою перетворення навколишнього середовища, створення матеріальних та духовних цінностей [8, с. 29].

Поняття «педагогічна технологія» у сучасній педагогіці використовують, як правило, для позначення сукупності цілей, форм і методів навчання.

У багатьох класифікаціях педагогічні технології поділяють на традиційні та інноваційні.

Зокрема, як стверджує С. Миронова, до традиційних педагогічних технологій у вищому навчальному закладі належать такі: лекція, семінар, практичні та лабораторні заняття, самостійна робота, консультації, курсові та дипломні роботи, практика, контрольні роботи, колоквиуми, заліки та іспити; до інноваційних – проблемна лекція, семінар-дискусія, програмоване навчання, розв'язання проблемних ситуацій, дидактичні ділові ігри, модульне, рейтингове та дистанційне навчання [6, с. 205].

На основі аналізу вищезазначених технологій, виокремлюємо певні їх ознаки, зокрема, такими є: орієнтація на науковість у викладі матеріалу; організаційна чіткість педагогічного процесу; упорядкованість, логічно грамотна подача матеріалу (послідовність і систематичність у подачі матеріалу); урахування принципу природовідповідності (навчання не форсується, а визначається рівнем розвитку студентів); орієнтація на стандарт, зразок, використання ресурсів пам'яті; постійний ідейно-емоційний вплив особистості викладача на студентів та ін.

Водночас, традиційні педагогічні технології мають деякі суттєві недоліки, як от: шаблонна побудова занять; відсутність орієнтації на самостійну діяльність студентів; трансляція готового навчального змісту, в результаті чого в студентів не формуються навички спілкування; однаковий підхід до всіх студентів (мінімізація індивідуального підходу); переважна організація дій репродуктивного характеру, відсутність умов для організації творчої діяльності студентів; суб'єкт-об'єктний характер відносин між викладачем і студентами; орієнтація на формування особистості із заданими властивостями.

Таким чином, традиційні педагогічні технології є запорукою стабільності та послідовності в навчанні, однак вони дещо обмежують розвиток творчого потенціалу студентів. Водночас, як зазначають Ю. Соболев та О. Олександров, суспільні дисципліни відрізняються своєю варіативністю, потенційною можливістю отримання безлічі рішень, різноманітням точок зору, мають однаково науковий характер. Тому викладання цих дисциплін має свої специфічні можливості для розвитку творчого мислення [9, с. 82-86] і, відповідно, потребує використання педагогічних інновацій.

Як свідчить досвід провідних педагогів, традиційні педагогічні технології сьогодні не забезпечують повноцінного та ефективного засвоєння навчального матеріалу студентами. Тому виникає нагальна потреба в опануванні інноваційних технологій і впровадження їх у повсякденну педагогічну практику. Окрім того, слід зазначити, що метою державної Національної програми «Освіта» («Україна ХХІ ст.») є виведення освіти в Україні на рівень розвинутих країн світу, що є можливим лише за умов відходу від авторитарної педагогіки й впровадження сучасних педагогічних технологій [5]. Саме цим зумовлена нині увага науковців, педагогів, методистів до інновацій [1, с. 207].

На відміну від традиційних педагогічних технологій, інноваційні характеризуються тим, що: збагачують освітній процес за рахунок впровадження активних, аналітичних, комунікативних способів навчання; забезпечують зв'язок теорії й фундаментального підходу до науки з практикою і прикладними дослідженнями; змінюють уявлення викладачів і студентів про освітню діяльність; формують сучасні компетенції у майбутніх фахівців, що відповідають вимогам ринку праці; забезпечують становлення аналітичних, організаційних, проектних, комунікативних навичок, розвивають здібності до прийняття рішення в нестандартних ситуаціях, формують уміння будувати власні освітні програми; є ресурсом для зміни змісту освіти і структури освітнього процесу відповідно до міжнародних вимог; орієнтовані на стимулювання творчого потенціалу студентів та ін.

Інноваційні педагогічні технології відрізняються за метою, сутністю та механізмами реалізації, проте характеризуються спільними рисами: психологізація педагогічного процесу, диференціація та індивідуалізація навчання і виховання, розвивально-творчий характер діяльності суб'єктів навчання, діяльність педагогів на діагностичній основі, атмосфера

співробітництва та психологічного комфорту, моніторинг навчального процесу, педагогічне проектування, підвищення уваги до потреб та запитів студентів. Окрім того, вони передбачають творче ставлення суб'єктів навчання до знань, яке формує культуру, перетворюючи знання в частину особистого буття та свідомості людини. Викладач у цьому випадку виступає керівником, організатором, винахідником і помічником, а не лише носієм абсолютного знання; студент – суб'єктом педагогічної взаємодії та активним учасником комунікативного діалогу з викладачем.

Незважаючи на усі переваги інноваційних педагогічних технологій, не можна стверджувати, що у сучасному освітньому процесі вони повинні повністю витіснити традиційні. Постійне використання нетрадиційних педагогічних технологій може створювати розважальний настрій на заняттях, іноді навіть відволікати від суті навчального матеріалу. Тому, на наш погляд, оптимальним є гармонійне поєднання традицій та інновацій у сучасній школі, де основу повинні становити традиційні педагогічні технології, а інновації використовуватися періодично, з метою активізації пізнавальної діяльності, уваги, кращого засвоєння нестандартного, складного навчального матеріалу.

Серед інноваційних технологій однією із найпоширеніших і простих у застосуванні є інтерактивна модель навчання, оскільки вона, окрім власне людських ресурсів, не вимагає додаткових технічних засобів. Саме тому сьгодні викладачі вищих медичних навчальних закладів надають перевагу інтерактивній моделі навчання як інноваційній технології.

Високу популярність отримують інноваційні (щонайперше інтерактивні та активні) методики навчання як ефективні способи здобуття, передачі й продукування знань також у студентській аудиторії. Такі методики, на думку, В. Дрозденко, покликані акумулювати персональні досягнення і розробки в навчальний процес, стимулювати інтелектуальні здібності та творчий потенціал його учасників, плекати високу загальну і професійну культуру, лідерські якості та громадянську свідомість майбутніх фахівців. Інтерактивні методики допомагають залучити до різноманітних дидактичних завдань (моделювання ситуації, обговорення, вироблення і прийняття рішення, пошук шляхів і способів розв'язання проблем, їх аналіз та оцінка) всіх учасників навчального процесу [3, с. 113].

О. Зінченко зазначає, що інтерактивна модель передбачає створення зручних для студентів умов навчання, в яких вони могли б активно взаємодіяти між собою. Саме використання цієї технології навчання викладачем на своїх заняттях говорить про його інноваційну діяльність. Інтерактивне навчання включає в себе моделювання життєвих ситуацій, проведення рольових і ділових ігор, колективне розв'язання проблем на основі аналізу обставин і ситуації, проникнення інформаційних потоків у свідомість, що викликає її активну діяльність [4, с. 22-23].

Так, зокрема, структура інтерактивного семінару значно відрізнятиметься від структури традиційного заняття, а успішність його

реалізації прямо залежить від досвіду та професіоналізму викладача. Тому в структуру семінарського заняття викладачі намагаються включати лише елементи інтерактивної моделі навчання, тобто конкретні прийоми і методи, що дають змогу зробити заняття незвичним, активним і більш цікавим для студентів [3, с. 114].

До інтерактивних технологій І. Дичківська та О. Зінченко відносять також проблемне навчання, метод «мозкового штурму», дискусії, кейс-метод, робота в групах, ділові та рольові ігри, метод анкетування, проектне навчання тощо [2; 4].

Використання інтерактивних технологій уявляється доцільним, зокрема, при вивченні іноземними студентами-медиками суспільних дисциплін.

При викладанні суспільних дисциплін найбільший ефект дає запровадження інтерактивних технологій колективно-групового навчання, оскільки вони є, на нашу думку, найбільш демократичними серед інших методів, а виховання демократичного толерантного ставлення до своїх колег по навчанню є однією із ланок формування незалежного громадянського суспільства та формування соціокультурної компетентності кожного з його членів.

Висновки. Таким чином, доцільним є впровадження інноваційних, зокрема, інтерактивних педагогічних технологій у процес гуманітарної підготовки іноземних студентів у медичних університетах. Так, інтерактивні технології на заняттях із суспільних дисциплін, які за своєю суттю є теоретичними, сприяють залученню до навчальної роботи усіх студентів, активізують їхню пізнавальну діяльність, забезпечують активність протягом усього заняття. Перспективи подальших досліджень вбачаємо у більш докладному вивченні інноваційних технологій, які можуть бути використані у гуманітарній підготовці іноземних студентів – майбутніх лікарів та аналізі можливостей їх практичного застосування на заняттях із суспільних дисциплін.

Література

1. Бондарчук Н. В. Інноваційні технології в освіті / Н. В. Бондарчук, О. І. Булейко // Педагогічний альманах. – 2011. – Вип. 9. – С. 207–213.
2. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : підручник для студентів вищих навчальних закладів / І. М. Дичківська. – К. : Академвидав, 2012. – 352 с.
3. Дрозденко В. М. Використання інноваційних технологій у вищих навчальних закладах / В. М. Дрозденко // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка. Сер. Педагогічні науки. – 2012. – Вип. 97. – С. 112–116.
4. Зінченко О. П. Активні та інтерактивні технології / О. П. Зінченко // Директор школи. – 2005. – №7. – С. 22–23.
5. Концепція Державної програми розвитку освіти на 2006-2010 роки // Вища школа. – 2006. – № 3. – С. 114–119.

6. Миронова С. Посадження традиційних і новітніх технологій у підготовці спеціальних педагогів / Світлана Миронова // Вісник Львівського ун-ту. Сер. Педагогічна. – 2005. – Вип. 19. – Ч. 1. – С. 204–208.

7. Педагогічні технології : навчальний посібник / Падалка О. С., Нісімчук А. М., Смолюк І. О., Шпак О. Г. – К. : Вид-во «Українська енциклопедія» ім. П. Бажана, 1995. – 254 с.

8. Селевко Г. К. Современные образовательные технологии: Учебное пособие. – М. : Народное образование, 1998. – 255 с.

9. Соболев Ю. Н. Инновационные технологии в преподавании социально-гуманитарных дисциплин / Ю. Н. Соболев, А. А. Александров // Вестник Санкт-Петербургского университета государственной противопожарной службы. – 2010. – № 2. – С. 82–86.

10. Яцик І. С. Використання інтерактивних методів навчання при викладанні гуманітарних дисциплін з метою виховання толерантності [Електронний ресурс] / І. С. Яцик // Матер. IX Міжнар. наук.-практ. конф. «Гуманізм та освіта – 2008». – Режим доступу: <http://conf.vntu.edu.ua/humed/2008/txt/Jazik.php>

GENERAL DESCRIPTION OF INNOVATIVE PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES FOR LIBERAL EDUCATION OF FOREIGN MEDICAL STUDENTS

YATSYSHYNA O., post-graduate student of Pedagogy and Methods of Primary Education Department of Ternopil V. Hnatyuk National Pedagogical University, city Ternopil

The article considers the views of scientists on the terms «technology» and «educational technology». The positive and negative aspects of the using of traditional and innovative educational technologies in the educational process in universities are analyzed. The expediency of active implementation of innovative educational technologies in liberal training of foreign students – future doctors is proved.

Traditional educational technologies are the key to stability and consistency in education, but they limit the development of creative potential of students. At the same time social sciences differ in their variability, the potential to obtain the set of solutions, diversity of points of view, they have equally scientific nature. Therefore, the teaching of these disciplines has its own specific opportunities for creative thinking and, therefore, requires the using of pedagogical innovations.

The experience of leading educators proves that today traditional educational technologies don't provide full and effective studying of students. Therefore there is an urgent need for mastering innovative technologies and their implementation in daily teaching practice.

Despite all the advantages of innovative educational technologies, it can't be confirmed, that they must completely replace traditional technologies in the modern educational process. Regular using of innovative educational

technologies can create entertaining mood in the classroom, sometimes detract from the essence of educational material.

Therefore, in our opinion, the best is the harmonious combination of traditions and innovations in a modern school, where traditional educational technologies form the basis and innovative technologies are used periodically to enhance cognitive functions, attention, better learning of non-standard, complex educational material.

Educational technologies, innovative educational technologies, medical university, liberal education, foreign medical students.

УДК 177:351.85«312»

АНАЛІЗ ВИДІВ УПРАВЛІНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ В КОНТЕКСТІ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

ЯШНИК С. В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної роботи та психології Національного університету біоресурсів та природокористування України, м.Київ

У статті розглянуто та проаналізовано класифікацію управлінської культури в контексті трансформації сучасного суспільства за такими ознаками: місцем управлінської культури в системі загальної культури керівника; конкуруючими цінностями; структурою організації і характеру її діяльності на різних етапах еволюції; зв'язку між культурою і результатами діяльності організації, що базується на основі специфіки певних функцій соціальних систем; національних особливостей культури.

Управлінська культура, національна культура, типологія управлінської культури, організація, організаційна культура, культурний капітал.

В статье рассмотрена и проанализирована классификация управленческой культуры в контексте трансформации современного общества по следующим признакам: месту управленческой культуры в системе общей культуры руководителя; конкурирующим ценностям; структурой организации и характером ее деятельности на различных этапах эволюции; связи между культурой и результатами деятельности организации, базирующейся на основе специфики определенных функций социальных систем; национальных особенностей культуры.

Управленческая культура, национальная культура, типология управленческой культуры, организация, организационная культура, культурный капитал.

© С. В. Яшник, 2015